शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र

एम. ए. भाग २ सत्र ३ मराठी (६०:४० स्वरुपाचा अभ्यासक्रम)

ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२६ परीक्षा

दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये शैक्षणिक वर्ष २०२६ — २०२७ मध्ये एम. ए. भाग २ सत्र ३ साठी प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्याकरिता ६० : ४० च्या स्वरुपानुसारचे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या अभ्यास केंद्राकडे जमा करणे आवश्यक आहे.

नियम :

1. प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी निवडलेल्या प्रत्येक पेपरसाठी दिलेले सर्व स्वाध्याय पूर्ण करावयाचे आहेत. स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद/A4 size paper वापरावा.
2. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरुपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरुपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करुन वापरावे)
3. लिहून पूर्ण केलेले सर्व पेपर्सच्या स्वाध्यायावर आपला परीक्षा बैठक क्रमांक (Exam seat No.) लिहूनच प्रवेशासाठी निवडलेल्या अभ्यास केंद्रावर विहीत वेळेत पोहोच करावेत (बैठक क्रमांक विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.inया संकेतस्थळावर उपलब्ध होतील.) **स्वाध्याय जमा करताना स्वाध्यायासोबत हॉलतिकीटची झेरॉक्स प्रत जोडावी.**
4. विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्वाध्याय उत्तरपत्रिका हॉलतिकीट प्राप्त झालेनंतर तातडीने आपण निवडलेल्या अभ्यास केंद्राशी संपर्क साधून आपल्या अभ्यासकेंद्रावर जमा कराव्यात.
5. एकदा स्वाध्यायांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर त्यांचे पूर्नमुल्यांकन व श्रेणीसुधार केले जाणार नाही. त्याची फोटोकॉपी मिळणार नाही.
6. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील. जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत. त्यास दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार राहणार नाही.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.

- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करुन घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्याची आहे.

- **आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

परीक्षा बैठक क्रमांक

अभ्यासक्रमाचे नांव : .....

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र : .....

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :.....

1. अभ्यास केंद्राचे नाव ————————————————————————
2. विद्यार्थ्यांचे पूर्ण नाव ————————————————————————
3. पूर्ण पत्ता : ————————————————————————————————

——

———————————————————————————— पिन कोड नं.——————

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :
5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ——————— सत्र ——————————
6. पेपरचे नाव : ————————————————————————————
7. पेपर क्रमांक : ————————————————————————————
8. सबजेक्ट कोड : ————————————————————————————
9. परीक्षा बैठक क्रमांक ————————————————————————————
   (ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)
10. पी.आर.एन. : ————————————————————————————
11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : ——————————————————
12. विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी : ————————————————————————

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : ————————————————————————————

परीक्षकांची स्वाक्षरी : ————————————————————————

M.A. Marathi Part II Sem. III
Assignment Question October / November 2026 Exam

एम. ए. मराठी भाग २ सत्र ३
स्वाध्याय प्रश्न ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२६ परीक्षा

प्रत्येक विषयासाठी ०२ स्वाध्याय असून ते अनिवार्य आहेत तसेच Case Study **किंवा** Book Review **या दोन्हीपैकी कोणताही एक विद्यार्थी सोडवू शकतात.**

समाजभाषाविज्ञान

स्वाध्याय १: 'भाषा, समाज आणि संस्कृती' यांचा संहसंबध स्पष्ट करा.

स्वाध्याय २: 'भाषिक भांडार' व 'द्वैभाषिकता' या संकल्पना स्पष्ट करा.

केस स्टडी : तुमच्या परिसरातील कोणत्याही एका समाजातील विविध गट जसे की लहान मुले, युवक, स्त्री, पुरूष, कामगार, विद्यार्थी आणि त्यांच्या भाषेत असणारी विविधता यावरील तुमची मते नोंदवा.

किंवा

ग्रंथ परीक्षण (Book Review) अशोक केळकर यांच्या 'मराठी भाषेचा आर्थिक संसार' किंवा ना.गो.कालेलकर यांच्या 'भाषा आणि संस्कृती' या ग्रंथाचा परिचय करून द्या.

आधुनिक समीक्षा सिद्धांत

स्वाध्याय १: समीक्षा म्हणजे काय ते सांगून साहित्य समीक्षेचे स्वरूप स्पष्ट करा.

स्वाध्याय २: मराठी साहित्यातील देशीवादाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

केस स्टडी : तुमच्या परिसरात दैनदिंन व्यवहारात वापरल्या जाणा-या शब्दसंग्रहाच्या आधारे देशीवादाचे स्वरूप उलगडून दाखवा.

किंवा

ग्रंथ परीक्षण (Book Review) मनोहर जाधव यांच्या 'समीक्षेतील नव्या संकल्पना' किंवा गंगाधर पाटील यांच्या 'समीक्षेची नवी रूपे' या ग्रंथाचा परिचय करून द्या.

वाङमयीन संस्कृती

स्वाध्याय १: 'समाज, संस्कृती आणि वाङमय' यांच्यातील अनुबंध स्पष्ट करा.

स्वाध्याय २: वाङमयीन संस्कृतीच्या पारंपरिक घटकांचा परियच करून द्या.

केस स्टडी : मुद्रणयुग, नियतकालिके, वृत्तपत्रे आणि ग्रंथ याबद्दलची तुमची मते सांगा.

किंवा

ग्रंथ परीक्षण (Book Review) इरावती कर्वे यांच्या 'म-हाठी लोकांची संस्कृती' किंवा द.ता.भोसले यांच्या ' संस्कृतीच्या पाऊलखुणा' या ग्रंथाचा परिचय करून द्या.

साहित्यकृतींचे माध्यमांतर

स्वाध्याय १:	माध्यमांतर म्हणजे काय ते सांगून माध्यमांचे प्रयोजन स्पष्ट करा.
स्वाध्याय २:	'सहाशे बहात्तर रूपयाचा सवाल अर्थात युद्ध आमचे सुरू' या कथेची आशयसूत्रे स्पष्ट करा.
केस स्टडी :	'रीटा' हा चित्रपट पाहून यावर तुमचे मते सांगा.
	किंवा
ग्रंथ परीक्षण (Book Review)	जयंत पवार यांच्या 'फिनिक्सच्या राखेतून उठला मोर' किंवा शांता गोखले यांच्या 'रीटा' या कादंबरीचा परिचय करून द्या.

बोली अभ्यास

स्वाध्याय १:	बोलीभाषेचे स्वरूप व वैशिष्टये स्पष्ट करा.
स्वाध्याय २:	बोलीअभ्यासाचे महत्व सोदाहरण विशद करा.
केस स्टडी :	तुमच्या परिसरातील लोप होत असलेल्या बोली भाषेचे समाजजीवनातील बदलते स्थान आणि त्यावरील संकट यावरील तुमची मते नोंदवा.
	किंवा
ग्रंथ परीक्षण (Book Review)	बोली भाषेवर आधारित असलेले आणि तुम्हाला भावलेल्या कोणत्याही एका ग्रंथाचे परीक्षण तुमच्या भाषेत करून द्या.